

Skutki wojen minionego stulecia

Max Weber i niemiecka klęska

Paul von Lettow-Vorbeck – wizerunek
ze skazą

Pierwsza wojna światowa z perspektywy
Wielkiej Brytanii

Wielka Brytania wobec integracji
europejskiej 1945-1950

Stany Zjednoczone po II wojnie światowej

Bank Światowy w świetle Doktryny
Trumana i Planu Marshalla

Amerykański projekt
umiędzynarodowienia Śląska i granicy
polsko-niemieckiej

Słowiańszczyzna i „Ziemie Odzyskane”
w prasie czechosłowackiej

Polska w antyfaszystowskiej polityce
pamięci NRD

Wielka Wojna Ojczyźniana – bilans
wykluczenia

Własność niemiecka w Austrii
1945–1949

Kwestia narodowościowa w Austrii
po II wojnie światowej

South Korea's North Korea Policy

**PRZEGLĄD
ZACHODNI**

■ „Przegląd Zachodni” to czasopismo naukowe Instytutu Zachodniego ukazujące się nieprzerwanie od lipca 1945 r. Przez lata zmieniała się jego szata graficzna, nakład czy częstotliwość - do 1948 r. pismo było miesięcznikiem, do 1990 r. dwumiesięcznikiem, a obecnie jest kwartalnikiem. Stała pozostała struktura wewnętrzna proponująca czytelnikowi lekturę artykułów, materiałów, przeglądów i komentarzy, źródeł, polemik i dyskusji, ocen i omówień oraz kroniki naukowej. W różnych okresach pojawiały się rubryki: współczesna Czechosłowacja, kronika Niemiec współczesnych, korespondencje (stanowiące szczególnie ciekawe źródło dla lat 1945-1959), a nawet poezje oraz raporty, wywiady czy bardzo obszerne relacje z dyskusji, od 2010 r. - Instytut Zachodni we wspomnieniach. Zakres tematyczny publikacji zawsze był odzwierciedleniem charakteru naukowego i priorytetów badawczych Instytutu Zachodniego. Już w 1946 r. „Przegląd Zachodni” nakreślił swój profil, obejmujący tzw. problematykę zachodnią (Europa Zachodnia i Środkowa), zagadnienia niemieckie w aspekcie historycznym i aktualnym oraz całokształt problematyki polskich ziem zachodnich.

Po przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX w. oprócz tradycyjnego zainteresowania zagadnieniami historii i współczesności Niemiec oraz stosunków polsko-niemieckich, daje się wyraźnie zauważyć większe zainteresowanie tematyką europejską oraz regionami czy „małymi ojczyznami”. Łamy pisma zajmują materiały dotyczące polskiej rzeczywistości powojennej, często weryfikujące obowiązujące przez lata poglądy. Zauważalny jest renesans zainteresowania Ziemią Zachodnią i Północnymi, a w nowej rzeczywistości przedmiotem dociekań są przemilczane dotychczas tematy np. niemieckie dziedzictwo, identyfikacja z „prywatną ojczyzną”, kształtowanie nowej tożsamości czy euroregiony.

Początek nowego tysiąclecia to przede wszystkim poszukiwanie odpowiedzi na pytania, które zrodził nowy układ sił w świecie, transformacja polityczna, gospodarcza oraz mentalna krajów i społeczeństw postkomunistycznych, zjednoczenie Niemiec, pogłębianie i poszerzanie procesu integracji europejskiej czy wyzwania globalne. Różnorodność podejmowanej tematyki pozostaje zgodna z przyjętą formułą: Polska - Niemcy - Europa i w pełni korzysta z możliwości swobodnej i rzetelnej analizy procesów, zjawisk i zależności oraz pojawiających się nowych trendów światowych.

2 (355)
2015

Czasopismo
Instytutu Zachodniego
w Poznaniu

Kwartalnik

Instytut Zachodni

Przegląd Zachodni, nr 2, 2015

Instytut Zachodni

PRZEGLĄD
ZACHODNI

CN 473 28

Skutki wojen minionego stulecia

- 5 Od Redakcji
- ARTYKUŁY
- 7 *Zbigniew Mazur*
Max Weber i niemiecka klęska
- 31 *Damian Zieliński*
Paul von Lettow-Vorbeck – wizerunek ze skazą
- 49 *Dariusz Jeziorny*
Pierwsza wojna światowa z perspektywy Wielkiej Brytanii – bilans zysków i strat
- 71 *Marek Mikołajczyk*
Wielka Brytania wobec integracji europejskiej w latach 1945-1950
- 97 *Jadwiga Kiwerska*
Mocarstwo globalne – Stany Zjednoczone po II wojnie światowej
- 115 *Łukasz Cherek*
Powstanie Banku Światowego oraz jego początkowa działalność w świetle Doktryny Trumana i Planu Marshalla 1944-1948
- 131 *Krzysztof Siwek*
Amerykański projekt umiędzynarodowienia Śląska i granicy polsko-niemieckiej w latach 1945-1949
- 149 *Karolina Ćwiek-Rogalska*
Wizje zjednoczonej Słowiańszczyzny a polityka osiedleńcza na „Ziemiach Odzyskanych” w pogranicznej prasie czechosłowackiej w latach 1945-1948
- 175 *Rafał Żytnyńec*
Rola Polski w antyfaszystowskiej polityce pamięci NRD (1949-1972)
- 207 *Jakub Wojtkowiak*
Wielka Wojna Ojczyźniana – bilans wykluczenia
- 217 *Agnieszka Kisztełińska-Węgrzyńska*
Kwestia własności niemieckiej w Austrii jako problem międzynarodowy w latach 1945-1949
- 239 *Ewa Godlewska*
Wpływ II wojny światowej na kwestię narodowościową w Austrii
- 254 *Grażyna Strnad*
Political Challenges in a Divided Nation: South Korea's North Korea Policy

OCENY I OMÓWIENIA

- 281 *Ulrich Schmid (red.)*
Estetyka dyskursu nacjonalistycznego w Polsce 1926-1939 (omów. Rafał Riedel)
- 284 *Krystian M. Szudarek*
Dyplomacja brytyjska wobec polityki Niemiec w Komisji Przygotowawczej Konferencji Rozbrojeniowej w Genewie (1926-1930), (omów. Krzysztof Kania)
- 286 *Brigitte Hamann*
Wiedeń Hitlera. Lata nauki pewnego dyktatora (omów. Olaf Bergmann)
- 289 *Jerzy Jarowiecki*
Z badań nad polską prasą konspiracyjną w latach 1939-1945 (omów. Józef Szocki)
- 294 *Reinhard Ibler (red.)*
Der Holocaust in den mitteleuropäischen Literaturen und Kulturen seit 1989 – The Holocaust in the Central European Literatures and Cultures since 1989 (omów. Jerzy Kałużny)
- 297 *Ilko-Sascha Kolwalczuk*
Arno Polzin (red.), Fasse Dich kurz! Der grenzüberschreitende Telefonverkehr der Opposition in den 1980er Jahren und das Ministerium für Staatssicherheit (omów. Ernest Kuczyński)
- 301 *Józef M. Fiszer (red.)*
System euroatlantycki i bezpieczeństwo międzynarodowe w multipolarnym świecie. Miejsce i rola Polski w euroatlantyckim systemie bezpieczeństwa, (omów. Agnieszka Nitszke)

Z KRONIKI NAUKOWEJ

- 307 *Mateusz Hurysz*
100. rocznica śmierci Prymasa Polski, arcybiskupa gnieźnieńskiego i poznańskiego Edwarda Likowskiego 1915-2015
- 311 *Maria Wagińska-Marzec*
Polsko-niemieckie refleksje o edukacji kulturalnej oraz upowszechnianiu kultury i sztuki

RADA REDAKCYJNA

Członkowie krajowi: Włodzimierz Anioł, Jan Barcz, Marian Golka, Jerzy Kałużny, Marcei Kosman, Michał Nowosielski (przewodniczący), Aleksander Posern-Zieliński, Jerzy Strzelczyk, Anna Wolff-Powęska

Członkowie zagraniczni: Klaus Bachmann, Stefan Garsztecki, Hans Henning Hahn, Jonathan Huener, Henryka Ilgiewicz, Rudolf Jaworski, Kai Olaf Lang, Guglielmo Meardi, Jaroslav Panek, Klaus Ziemer, Katarzyna Żukowska-Gagelmann

REDAKTORZY TEMATYCZNI

Przemysław Hauser, Jerzy Kozeński, Tomasz Schramm – historia, Andrzej Kwilecki – socjologia, Hubert Orłowski – nauki o kulturze, Tomasz Rynarzewski – ekonomia

Piotr Jabkowski – redaktor statystyczny

Anna Murawska – redaktor językowy (język polski)

Eberhard Schulz – redaktor językowy (język niemiecki)

Jonathan Chumas – redaktor językowy (język angielski)

RECENZENCI ZEWNĘTRZNI

Dieter Bingen, Michał Chmara, Bożena Górczyńska-Przybyłowicz, Bernadette Jonda, Albert Kotowski, Matthias Kneip, Peter Oliver Loew, Hienadz Sahanowicz, Janusz Sawczuk, Janusz J. Węc

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Redaktor naczelny: Natalia Jackowska

Członkowie: Marek Mikołajczyk, Anna Potyrała, Ilona Romiszewska

Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycka

Tłumaczenia w języku angielskim: Małgorzata Wiertelwska

Publikacja dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
oraz Stowarzyszenie Instytut Zachodni

Adres redakcji: Instytut Zachodni, 61-854 Poznań, ul. Mostowa 27

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo skracania
i adiustacji tekstów

Wszystkie teksty są indeksowane na stronach internetowych: www.ceeol.com i www.ebscohost.com,
a streszczenia w języku angielskim: www.cejsh.icm.edu.pl

Czasopismo jest recenzowane

Informacje dla autorów oraz dotyczące procedury recenzowania są dostępne na stronie internetowej.

Redakcja wdrożyła procedurę przeciwdziałania praktykom *ghostwriting* i *guest authorship*

Wersja papierowa pisma jest wersją pierwotną [referencyjną].

WYDAWCA: INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY
61-854 POZNAŃ, UL. MOSTOWA 27

tel. 61 852 28 54; fax 61 852 49 05; e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl; www.iz.poznan.pl
www.pz.iz.poznan.pl

WYDAWNICTWO I DRUKARNIA UNI-DRUK s. j.
62-030 Luboń, ul. Przemysłowa 13, tel. 61 899 49 49 do 52

INHALT

Konsequenzen der Kriege des vergangenen Jahrhunderts

Zbigniew Mazur, Max Weber und die deutsche Niederlage

Damian Zieliński, Paul von Lettow-Vorbeck – ein Porträt mit einem Makel

Dariusz Jeziorny, Der Erste Weltkrieg aus britischer Sicht – eine Bilanz der Gewinne und Verluste

Marek Mikołajczyk, Großbritannien und die europäische Integration in den Jahren 1945 - 1950

Jadwiga Kiwerska, Die globale Macht – Die Vereinigten Staaten nach dem Zweiten Weltkrieg

Łukasz Cherek, Die Gründung der Weltbank und deren anfängliche Aktivität im Licht der Truman-Doktrin und des Marshall-Planes 1944 – 1948

Krzysztof Siwek, Das amerikanische Projekt der Internationalisierung Schlesiens und der polnisch-deutschen Grenzziehung in den Jahren 1945 - 1949

Karolina Ćwiek-Rogalska, Die Visionen eines vereinigten Slaventums und die Siedlungspolitik in den „Wiedergewonnenen Gebieten“ in der grenznahen tschechoslovakischen Presse in den Jahren 1945-1948

Rafał Żytyniec, Polens Rolle in der antifaschistischen Erinnerungspolitik der DDR (1949-1972)

Jakub Wojtkowiak, Der Große Vaterländische Krieg – eine Abschlussbilanz

Agnieszka Kisztelińska-Węgrzyńska, Die Frage des deutschen Eigentums in Österreich als internationales Problem in den Jahren 1945-1949

Ewa Godlewska, Der Einfluss des Zweiten Weltkrieges auf die nationalen Frage in Österreich

Grażyna Strnad, Political Challenges in a Divided Nation: South Korea's North Korea Policy

BIBLIOTEKA INSTYTUTU
ZACHODNIEGO W POZNANIU

CON

C II 473/2015.4
PSP 1000

The Effects of Past Century's Wars

Zbigniew Mazur, Max Weber and the German Defeat

Damian Zieliński, Paul von Lettow-Vorbeck – a Flawed "Hero"

Dariusz Jeziorny, The First World War from the Perspective of Great Britain – a Balance of Gains and Losses

Marek Mikołajczyk, Great Britain and European Integration in the Years 1945-1950

Jadwiga Kiwerska, A Global Power – the United States after the Second World War

Łukasz Cherek, The Creation of the World Bank and its Initial Activity in the Light of the Truman Doctrine and Marshall Plan 1944-1948

Krzysztof Siwek, The American Project of Internationalisation of Silesia and of the Polish-German Border from 1945 to 1949

Karolina Ćwiek-Rogalska, Visions of a United Slavdom and the Settlement Policy on the Recovered Territories in the Czechoslovak Press Published in the Borderland in the Years 1945-1948

Rafał Żytyniec, The Role of Poland in the Anti-Fascist Politics of Memory in the GDR (1949-1972)

Jakub Wojtkowiak, The Great Patriotic War – a Balance of Exclusion

Agnieszka Kisztelińska-Węgrzyńska, The Question of German Assets in Austria as an International Problem in the Years 1945-1949

Ewa Godlewska, The Influence of the Second World War on the Issue of Nationality in Austria

Grażyna Strnad, Political Challenges in a Divided Nation: South Korea's North Korea Policy